

PRIEMONIŲ PROGRAMOS / PROJEKTO LĘŠŲ NAUDOJIMO IR ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

2017 12 29

(data)

Lietuvos vartotojų organizacijų aliansas, 302868831
(vartotojų asociacijos pavadinimas, kodas)

S. Stanevičiaus g. 19-40, Vilnius, tel. 8-611-35509, info@lvoa.lt
(buveinės adresas, telefonas, el. paštas)

1. Lėšų naudojimas

Priemonių programos / projekto pavadinimas			Fotovoltaikinių jėgainių įrengimo ir energijos vartotojų tapimo gaminančiais vartotojais perspektyvos daugiaubučių namų sektoriuje				
Eil. Nr.	Planas (samata, nurodyta sutartyje)	Faktinės išlaidos	Išlaidos įrodanties buhalterinės apskaitos dokumentas, jo data ir Nr.*	Išlaidų pavadinimas	Mokėjimo dokumento data ir Nr.	Suma (eurais)	Gavėjas
1.	1. Konsultacinės studijos parengimas, iškaitant konsultacinės studijos maketavimo (PDF) ir adaptavimo HTML formatui darbus	6350	2017 09 22 PVM s.f. Nr. FVP17-01/01	Eksperio(-ų) paslaugų apmokėjimas (arba specializuotos konsultacijų įmonės samdymo išlaidos)	2017 05 30, Nr. 73587007	2950	Duomenys neskeltiniai

2.		2017 12 12 PVM s.f. Nr. FVP17-01/02	Eksperto(-ų) paslaugų apmokėjimas (arba specializuotas konsultacijų įmonės samdymo išlaidos)	2017 06 29, Nr. 76870390	1200	Duomenys neskelbtini
3.		2017 08 31 s.f. Nr. GV470 (pilna suma 600 €, tame skaičiuje iš VVTAT skirtų lėšų - 400 €)	Eksperto(-ų) paslaugų apmokėjimas (arba specializuotas konsultacijų įmonės samdymo išlaidos)	2017 09 11, Nr. 84651380	400	Duomenys neskelbtini
4.		2017 11 03 PVM s.f. Nr. IM 2017069	Konsultacinės studijos maketavimas (PDF) ir adaptavimas HTML formatui	2017 11 06, Nr. 90545393	738,71	Duomenys neskelbtini
5.		2017 11 08 s.f. Nr. VLF 2017/012	Eksperto(-ų) paslaugų apmokėjimas (arba specializuotas konsultacijų įmonės samdymo išlaidos)	2017 11 10, Nr. 91091012	250	Duomenys neskelbtini
6.		2017 12 15 s.f. Nr. SEA 70	Eksperto(-ų) paslaugų apmokėjimas (arba specializuotas konsultacijų įmonės samdymo išlaidos)	2017 12 12, Nr. 95021564	350	Duomenys neskelbtini
7.		2017 12 12 PVM s.f. Nr. IM 2017081	Konsultacinės studijos maketavimas (PDF) ir adaptavimas HTML formatui	2017 12 14, Nr. 95409935	461,29	Duomenys neskelbtini
			Eilučių Nr. 1-7 sumą:	6350		

8.	2. Tarptautinės patirties panaudojimas konsultacinių studijos rengimui	1050	2017 05 24 'invoice' (s.f.) Nr. 2017-038	Kitos (Tarptautinės patirties panaudojimas konsultacinių studijos rengimui – BEUC mokesčis)	2017 05 25, Nr. 73169959	1050	Duomenys neskelbti
					Eilutė Nr. 8 – suma:	1050	
9.	3. Viešujų ryšių veikla	2350	2017 09 12 PVM s.f. Nr. PFC 2017108	Viešujų ryšių konsultanto pastaugų apmokėjimas (arba specializuotos viešujų ryšių įmonės samdymo išlaidos)	2017 05 31, Nr. 73618306	2350	Duomenys neskelbti
					Eilutė Nr. 8 – suma:	2350	
	Iš viso, eurais	9750				9750	
	Lėšų, gautų iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, suma (eurais)	X		X	X	X	X
	Negautų lėšų suma (eurais)	0		X	X	X	X
				Grąžinta nepanaudotų lėšų	0,00	0,00	X

*Prie ataskaitos turi būti pridėtos išlaidos patvirtinančių dokumentų kopijos.

2. Priemonių programos / projekto įgyvendinimas

Priemonių programos / projekto įgyvendinimo ir pasiektyų rezultatų aprašymas (nurodoma, kas atlikta už gautas lėšas, ar pasiekta nustatyti tikslų ir išvykdyti uždaviniai, kokių kilo pasiekta rezultatu, kokių kilo problemų, pateikiamą kita svarbi informaciją)

Lietuvos vartotojų organizacijų aliansas (toliau vadinama „Projekto vykdėjo“, arba „Aliansas“) sėkmingesni išvykdyti projekta „Fotovoltinių jėgainių iš energimo iš energijos vartotojų tapimo gaminančiais vartotojais perspektyvos daugiaubuciu namų sektorije“, kuris buvo įgyvendinamas remiantis sutartimi Nr. 25-55, pasirašyta 2017-ųjų metų gegužės 17 d. tarp Projekto vykdėjo ir Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos.

Projekto esmė – atlikti studiją, kaip Lietuvoje išjūdinti saulės energijos jėgainių installavimą ant daugiaubuciu, namų stogu ir kaip užtikrinti, kad naudą iš naujų energetinių technologijų, pirmiausia iš fotovoltinių (PV) jėgainių galėtų gauti daugiaubuciu namų gyventojai. Per projektui skirtą laiką minėta studija buvo sekmingai sukurta. Su jos rezultatais gali susipažinti visi suinteresuoti asmenys Alianso svetainėje bei specialioje tam įkurtoje svetainėje solemio.lt. Projekto veiklos buvo skirtos tikslinei grupei: visiems daugiaubuciuose išskirtusiems elektros energijos vartotojams ir ypač aktyvistams, siekiantiesi įgyvendinti pokyčius savo bendruomenėje (dažniausiai tai yra daugiaubuciu namų savininkų bendrijų vadovai) taip pat placiųjai visuomenei, valstybės institucijoms, nustatančioms valstybinių politikos atsinaujinančią energijos išteklių (AEI) siryje gaires ir įgyvendinimo priemones.

Planuoti ir pasiekti projekto rodikliai

Konsultacinės studijos parengimas. Projekto tikslas, aprašytas paraškoje, suformuluotas taip: „sukurti žinių (duomenų) bazę (angl. „knowledge base“), kurios pagalba daugiaubuciu gyventojai, elektros energijos vartotojai, galėtų pašnaudoti potencialiai ant stogo įrengiamų fotovoltinių jėgainių gaminama energija. Žinių bus pateiktos internete – atviri, nemokamai, suprantamai ir lengvai prieinamai kiekvienam vartotojui, ir taip pat viešai platinamos konsultacinės studijos forma. Internete bus sukurta specifai svetainė, vartotojui būdu rašanti ir vaizdais parodanti daugiaubucio namo gyventojo nauda, gaunamą, iš fotovoltinių jėgainių įrengimo. <...> Projekto pagrindinė veikla – atlikti esamos situacijos tyrimą ir parengti konsultacinię studiją, tapusiancią pagrindu pasiekti projekto tikslą.“ Galima konstatuoti, kad šis tikslas yra pasiektas iš esmės pačią studiją sukūrus, tačiau daugeliu atvejų, studijos išvados neatitinko pirminiu lūkesčiu. Faktiškai vietoje galimybės iškomunikuoti naudą savo gaminamos elektros energijos, studijos autoriams teko uždavynis apskritai išleisti sprendimus, kaip (neprikausomai nuo naudos suvokimo) igalinti ant daugiaubuciu stogų įrengti fotovoltinių jėgaines. Būtini gana radikalūs pakeitimai išstatyminėje bazeje, kad vartotojai, gyvenantys daugiaubuciu, apskritai galėtų pasimaudoti PV jėgainių teikiamomis galimybėmis. Šiuo požiūriu daugiaubuciu gyventojais. Kaip vartotojams, jiems yra de facto uždarytos visos galimybės greitai ir patogiai išrengti PV jėgaines ir gaminti elektros energiją, savo reikmėms ir/ar pardavimui. Studijos remuoose bandyta atsakyti į keliamus klausimus, ir stūlyti sprendimo būdai. Kaip vienas iš naujių, retai viešojoje erdvėje nuskambančiu būdu, pasiūlytas AEI kooperatyvo „saulės kooperatyvo“ kūrimo kelias, atskiriant daugiaubuciu namo savininkų bendrijas nuo PV jėgainių įrengimo proceso. Tam yra daug priežasčių, apie kurias rašoma studijoje. Studija konstatavo, be kita ko, kad saulės energetikai ant daugiaubuciu stogų dabar kelias užvertas, nes, be daugelio kitų priežascių: 1) Neaišku, kaip priimti sprendimą, ir kaip juridiskai teisingai eksplloatuoti saulės jėgaine; 2) Perteklinė elektra nepanaudojama racionaliai (t.y. yra daug daugiau pagaminama elektros energijos, negu sunaudojama nuosavoms bendroms namo reikmėms, ir dar esama sezonių veiksnių, kuris tą disproportciją didina); 3) Nėra kaip padalinti elektros butams; 4) Vis dar labai ilgas atispirkimo be paramos laikas – 14 metų (turetų būti ne daugiau kaip 8), vadinas, reikalingi valstybinės paramos mechanizmai.

Vienas iš studijos tikslų – parodyti, kaip jau per dabar vykdomas daugiaubuciu renovacijos programas atverti kelią PV jėgainių ant daugiaubuciu stogų ir/arba fasadų įrengimui, tiesiog koreguojant esamus programų aprašymus. Tai yra Vyriausybės prerogatyva, LR Aplinkos ministerijos teikimu. Šiuo metu būsta rennovojant kliutys fotovoltinėms jėgainėms įrenginti programų aprašymo dar egzistuoja, kas reiškia, kad, studijos rašymo momentu, valstybės parama per Daugiaubuciu namų atnaujinimo (modernizavimo) programą neskiriama fotovoltinėms jėgainėms. Dėta vilčių, kad situacija netrukus pasikeis, nes Aplinkos ministerijos deklaruoja galinti programos parametrus keisti, netgi jau dabar pastebėtiems kvietais. Artimiausias tokis kvietaimas baigiasi 2018 m. kovą. Tačiau lemtingas sprendimas nepriimamas – nei Aplinkos ministerijoje, nei apskritai Vyriausybės mastu.

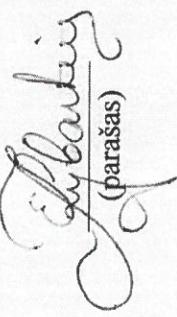
Tokiomis salygomis studijos kūrėjai susitelkę i studijos formuojant kriterijus, kaip vartotojai turi veikti, kurdam aplinką, igaliuončią apskritai paprastą, greitą, nebrangų ir efektyvų būdą daugiaubuciu gyventojams pasinaudoti saulės energetikos teikiamomis galimybėmis. Dešimt įvairaus sudėtingumo ir abstrakumo lygmens rekomendacijų pateiktos specialiaiame studijos skyriuje („Tolesni žingsniai. Išvados ir rekomendacijos“). BEUC pasiūlyti fundamentalūs principai buvo iutrauktū į studiją, kaip atskiras priedas.

Studijoje ir jos prieduose pateikti skaičiavimai leidžia spresti, ar daugiaubucio gyventojų bendruomenė patęgė pasistatyti saulės jėgaine iš ar pakankamai patrauklii pacios PV įrenginės įrengimo atispirkimo

perspektyva (be valstybės paramos). Kitu vertus, finansinio patrauklumo ar nepatrauklumo klausimas faktiškai nėra aktualus tol, kol politikos formuotojai „neatlikis namų darbų“ ir nesukurs teisinių mechanizmų PV įégainėms ant namų stogų apskritai atsirasti.

Projekto informacijos viešinimas. Projekto vykdymo metu buvo komunikuojama su visomis svarbiausiomis auditorijomis. Aljansas surinko ir komunikacijai panaudojo net 9080 daugiaabučių gvenamųjų namų savininkų bendrijų kontaktinius duomenis, prieinamus iš viešų šaltinių. Iš šios 9080 vnt. [rašyti duomenų bazės 2291 atveju turėtas elektroninio pašto adresas, kas sutiekė galimybę apie studijos rengimą, pranešti į DNSB vadovams tiesiogiai. Kita svarbi auditorija – politikai ir sprendimų priėmėjai visose įstatyminių iniciatyvų, kūrimo ir igyvendinimo grandyse. Projekto metu Aljanso atstovai bendravo su faktiškai visų suinteresuotu, dalininku (angl. stakeholders) auditorijoms: nuo įėjinių, montuotųjų, projektų, vystytųjų, skirtostomujų tinklų ir ESCO atstovų, atitinkamu ministro rūpu, atstovų bei politikų Seime. Visais atvejais Aljanso iniciatyvai sukurti Projekto renumose minimą, konsultacinę studiją, ir jos rezultatus plačiai pavaiesinti nuoširdžiai priartai ir tokia iniciatyva sutiktai su geranorišku palaikymu. Aljansas gali konstatuoti, kad visų suinteresuotų dalininkų prisidėjimas teikiant duomenis studijai, sidilant pastabas ir sprendimus buvo labai reikšmingas. Suprantama, kad būtent toji auditorija tapo pirmaisiais studijos rezultatų žinovais ir „vartotojais“ (100 vnt. studijos papierių versijų atspausdinta popieriuje, o likusiems siunčiamam el. paštu). Taip pat informacijos platinimui pasinaudota Aljanso turima 108 verslo ir energetikos temomis rašantčių žurnalistų kontaktinis žurnalistų ir redaktorių elektroninio pašto adresais). Studija paviešintą lvoa.lt tinklapįje „solerlio.lt“ komunikacijai pasitelekti visi svarbiausiai viešosios informacijos priemonių kanalai, skaitomi ausi portalai (DELFI.LT, TV3.LT, LRYTAS.LT, LRT.LT) bei žiūrimiausios TV stotys (LRT ir TV3). Apibendrinant, dėl išn plataus žūrimumo tokiu kanalu kaip LRT, TV3, informacija pastiekė labai plačią auditoriją.

Vartotojų asociacijos vadovas:
**Lietuvos vartotojų organizacijų
aljanso Prezidentė**

Alma Markutis
(parašas)

Vyrinėjasi finansininkas

Egle Kubarevičienė
(vardas ir pavardė)

Egle Kubarevičienė
(vardas ir pavardė)

PATVIRTINTA

Valstybinių Naujotojų kuryvų spraugos tarnybos direktoriaus 2018-01-14 išakymas Nr. 1-10

(Valstybinės vartotojų teisių pasaugos tarnybos atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas, data)